

En (skol)genre på rymmen: Bokrecensionen online

Under de senaste decennierna har bokrecensionen kritiserats för sin form (se exempelvis Ewald, 2007). Ändå tycks bokrecensionen ha överlevt inom skolväsendet. Aspekter av recensionen som en genre i skolämnet svenska har belysts i olika studier (se exempelvis Ewald, 2007; Andersson Varga, 2014). Ett personligt förhållningssätt kännetecknar svenska elevers sätt att bearbeta läsning av skönlitteratur (Johansson, 2015).

För lärare som vill låta elever skriva bokrecensioner erbjuder kurs- och ämnesplanerna från 2011 möjlighet därtill, då bokrecensionen kan kopplas till både formaspekter och förmedling av åsikter och tankar (jfr. Lundström, Manderstedt & Palo, 2011). Unga människor skriver också oombedda recensioner som delas på webben.

Studiens syfte är att analysera bokrecensioner av unga läsare mellan 12 och 20 år. Recensionerna är skrivna på fritiden och postade online.

- Vilka kunskaper/förmågor visas i recensionerna och hur förhåller sig dessa till tidigare forskningsresultat kring recensionsskrivande i svenskämnet?
- Vilka faktorer kan förklara att bokrecensioner skrivs på fritiden och postas online?
- På vilket sätt kan recensioner postade online betraktas som ett uttryck för informella lärmiljöer?

De centrala teoretiska begreppen hämtas från Bernstein (1996; 2000): *horisontell och vertikal diskurs* respektive från Gee (2004): *affinity spaces* (informella lärmiljöer).

Det empiriska materialet som analyseras har samlats in online och analyserats med hjälp av kvalitativ textanalys utifrån Nyströms (2000) modell av innehåll i skolproducerade recensioner.

Det preliminära resultatet visar att det inlärdas mönstret också anammas för fritidsskrivandet. Bokrecensioner som publiceras på webben omfattar i hög grad samma innehållsblock som skolans recensioner (jfr. Nyström, 2000). Resultatet visar också att bokrecensionerna online i många fall erbjuder recensenten en möjlighet att rekontextualisera sig som läsare och skribent, i ett rekontextualiseringsfält som exkluderar – eller åtminstone inte primärt inkluderar – skolans företrädare.

Keywords: Bokrecensioner online, Informella lärmiljöer, Unga läsare, Skolgenre, Vertikal diskurs

Lena Manderstedt, Luleå tekniska universitet. Lena.Manderstedt@ltu.se

Annbritt Palo, Luleå tekniska universitet. Annbritt.Palo@ltu.se